

разници. Балканското население въ сравнение съ това по-равнините се радва на по-голъма чистота и здравословност. Въ Сливенъ, особно между жените, речника отъ думи въ връзка съ хигиената, къщния „скопосъ“, спретнатостта и т. н. е доволно богатъ. Голъмо внимание се обръща напримѣръ, още при влизането въ нѣкой домъ, на това, какъ е ометенъ двора, какъ сѫ измазани къщните стени „басамаци“, какъ сѫ изтрити прозорците и т. н. Оставената поясина по кътовете на тавана, захвърления сметъ задъ вратата на стайнѣ и т. н., лошо сведочатъ за домакинята, особно за дъщеря ѝ, ако има такава, а още по-вече, ако е мома за женене. Факта, че въ къщата на нѣкая мома „нѣма скопосъ“ (въ свѣрзка съ горните примѣри или по отношение на домашните ѝ работи и грижи за околните) сѫ доволно силни причини за да не може да, се ожени (Ср. изразите: *праксана, прилепана; скопосна, работна, вѣртокъщница, чистулница* и т. н. и обратно: *мъсница, вонещица, микрюфъ, гъзоржчка, повлекана, мазна Гана* и т. н.)

До освобождението, Сливенци сѫ се радвали на три бани въ самия си градъ, вънъ отъ минералните, които сѫ на разстояние частъ и половина отъ града. Градските бани значително сѫ помогнали за чистотата на самите Сливенци които, както всички българи, трѣбвало да взематъ уроци по хигиената на кожата си отъ „дивите“ турци. Трѣбва при това да забележимъ, че въ много отъ домовете въ града е имало и частни и домашни бани или банички, — пакъ подъ влиянието на турците.

Нѣма да биде нелюбопитно да очертаемъ Сливенското „ходене на баня“, изразите около което сѫ по-вечето турски. Богатите турци и туркини ходѣли много често на баня, придружавани отъ своите роби и робини, които сѫ ги събличали обличали, разтривали, каносвали, хумосвали и т. н. По-бедните вършели всичко това сами или посрѣдствомъ *теллаци* и *теллакини*. Въ това време, когато нѣмало ни вечеринки ни театри, опери или балове, банитѣ сѫ играли много по-голъма роля. Преди всичко, тукъ сѫ ставали „оглежданятия“, събирали се новини, използвали се дертове и т. н. За момата много можело да се сѫди отъ баята, даже и за нейното богатство, защото тогава се ходѣло на баня съ всички възможни „салтанатъ“. Въ началото на XIX-я или въ края на XVIII-я вѣкъ случило се следния „поменъ“ въ една отъ Сливенските бани, тѣй нарѣчената „срѣдня баня“: единъ турчинъ, въ намѣренето си да ограби богатствата на отишлите на баня Сливенки, (скажи нанизи, гривни, прѣстени, обеци и т. н.), преоблеченъ съ кожата на *малаче*, скрилъ се подъ една отъ мръморните площи на баята, и тѣкмо когато навалицата жени се съблѣкли, подава се отъ плочата и изрева „като малаче“. Целата баня се покрила съ димъ, а изплашените